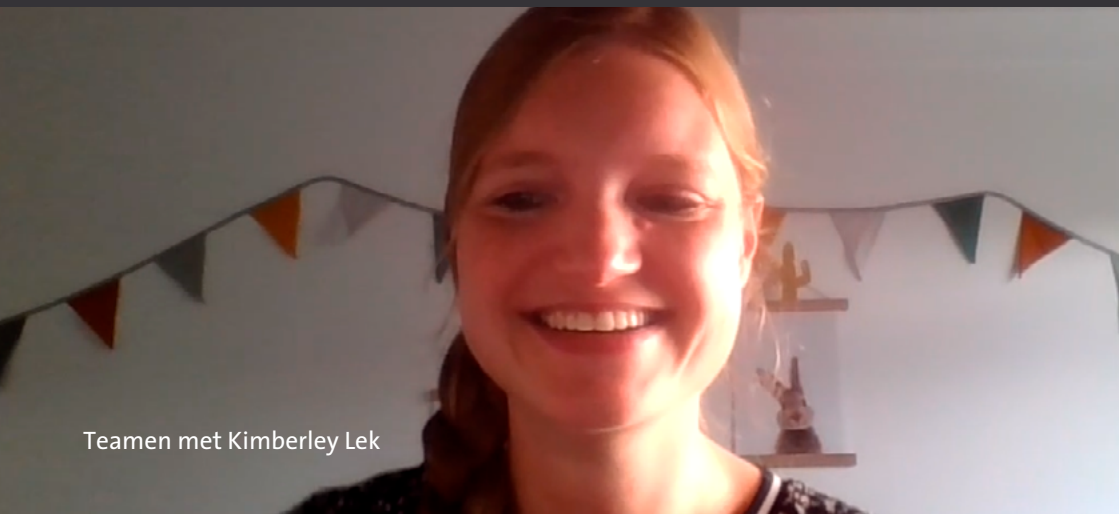

Verlaten

Teamen met Kimberley Lek

Wel groei, maar minder dan verwacht

Hoe de coronacrisis kan leiden tot volledig nieuwe onderzoeksvragen, bleek in 2020 uit het onderzoek ‘De gevolgen van afstandsonderwijs’. Het onderzoek haakt in op de periode waarin basisscholen op slot gingen en de overstap maakten naar onderwijs op afstand. Onderzoeker Kimberley Lek (Onderwijskundig onderzoek) dook erin. Want welke gevolgen had deze maatregel op de leerlingen?

Cito deed onderzoek naar de groei en het niveau van leerlingen in groep 4, 5, 6 en 7 voor begrijpend lezen, rekenen en spelling. Initiatiefnemer Kimberley Lek vertelt: “Ik kom uit het onderwijs en zou er zelf behoefte aan hebben gehad, aan zo’n algemeen beeld. Er lag nog niks, en dat was best wel gek. Zeker toen we aan de vooravond van de tweede golf misschien opnieuw een periode van thuisonderwijs tegemoet gingen”.

Onderzoek naar niveau, groei, verschillen

In samenwerking met Cito BV analyseerde Kimberley LVS-toetsdata om te zien wát de periode van afstandsniveau voor invloed had gehad. Kimberley zocht naar een

aantal mogelijke effecten. “Belangrijk waren de gemiddelde vaardigheidsscore en het gemiddelde vaardigheidsniveau van alle leerlingen samen. Maar we onderzochten ook hoe individuele leerlingen over 6 maanden gegroeid waren, en of er verschillen waren tussen regio’s en schoolinstellingen”.

Hoe verrassend waren de uitkomsten? Kimberley: “Ze waren niet perse verrassend. Dat zo’n periode van thuisonderwijs gevolgen heeft, is logisch. Het zou toch raar zijn als leerlingen gewoon in hetzelfde tempo waren doorgegroeid?”

Wel verschillen, maar niet dramatisch

Kimberley constateerde dus verschillen. “Maar die verschillen waren niet heel groot. Logisch, want daarvoor is de inzet van het onderwijs en alle ouders te groot geweest. Bovendien heb je wel wat lucht in je onderwijsprogramma. Dus als je in de thuisperiode kunt focussen op de hoofdgebieden, moet dat op die gebieden haast wel resultaat opleveren. Dat is ook wat we zagen. Er zijn verschillen, maar niet dramatisch”.

Kimberley maakt wel een voorbehoud. “Het liefst zou je in zo’n onderzoek werken met data op leerlingniveau. Want eigenlijk wil je meer weten. Of een leerling ouders heeft die kunnen ondersteunen. Of ze kunnen werken in een rustige omgeving, met de juiste middelen. Maar die dataset hadden we niet, ook vanwege de privacy-maatregelen. We konden alleen op schoolniveau analyseren.”

Een snaar geraakt

Uiteindelijk duurde het langer dan voorzien om het onderzoek te publiceren. “Je weet dat het onderzoek onder een vergrootglas ligt, wanneer je het als Cito naar buiten brengt. Daarom gaat er veel tijd in zitten. Het is zo belangrijk wat voor boodschap je uitdraagt. We hebben onderling best wat discussies gevoerd: wat betekenen deze uitkomsten nu echt voor het onderwijs, hoe gaan docenten dit interpreteren, wat kunnen ze ermee? Wij vinden de nuance belangrijk, want als Cito hebben we een maatschappelijke functie.”

Ook de pers had interesse, want verschillende media klopten aan. Dat het onderzoek en de rol van Cito uiteindelijk niet breed werden uitgemeten, had een andere reden. Kimberley: “Uiteindelijk had onze conclusie denk ik onvoldoende nieuwswaarde. Misschien is dat zo, maar ik wilde onze bevindingen in perspectief zetten. Want wat heeft het voor zin om paniek te zaaien met termen als ‘onoverbrugbare leerachterstanden’? Als Cito staan we dichtbij het onderwijsveld. We weten dat er zelfoplossend vermogen zit in het onderwijs. Ik geloof daar ook in. Dat het onderzoek een snaar heeft geraakt, vind ik meer dan voldoende.” ■